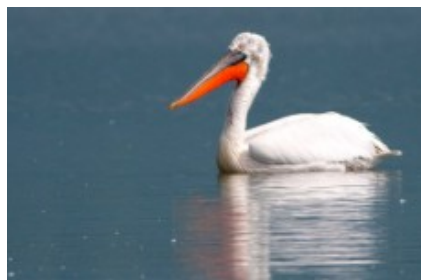

Λίμνη Ορεστιάδα

40.5183697, 21.298765808186

Η λίμνη Ορεστιάδα, ή όπως είναι γνωστότερη η λίμνη της Καστοριάς, είναι ένας τόπος μοναδικής ομορφιάς αλλά και μία σημαντική περιοχή αναπαραγωγής και διαχείμασης σπάνιων ειδών της ορνιθοπανίδας. Η λίμνη απλώνεται σε μια φυσική λεκάνη που περικλείεται από βουνά και αποτελεί το υπόλειμμα μιας τεράστιας αρχαίας λίμνης του Μειόκαινου που έφτανε σε έκταση τα 164 τ.χλμ. και σε βάθος τα 50 μέτρα. Βρίσκεται σε υψόμετρο 620 μέτρων, καλύπτει μια επιφάνεια 29,2 τ.χλμ με μήκος ακτών που φτάνει τα 34 χλμ. Το μέγιστο βάθος της λίμνης φτάνει περίπου τα 9 μέτρα και το μέσο βάθος τα 4,5 μέτρα. Στα βορειοανατολικά υψώνεται το Βίτσι, στα βορειοδυτικά το όρος Τρικλάριο και στα νοτιοδυτικά απλώνονται οι πρόποδες του Βόιου. Η Ορεστιάδα ανανεώνεται κυρίως από τα νερά που κατεβαίνουν από το Βίτσι μέσω του Ξηροπόταμου στις ανατολικές όχθες, αλλά και από μικρότερα ρέματα, όπως του Αποσκέπου, του Φουντουκλή, του Ίστακου, της Φωτεινής, της Μεταμόρφωσης, του Τοιχίου, του Αγίου Αθανασίου και της Βυσινιάς. Η λεκάνη απορροής της Ορεστιάδας φτάνει τα 267 τ.χλμ. Η λίμνη στην συνέχεια στέλνει μέρος των νερών της στον Αλιάκμονα μέσω του μικρού ρέματος Γκιόλι στα νότια. Στα δυτικά απλώνεται ειδυλλιακά μια χερσόνησος που καταλήγει στον λόφο που ονομάζεται «βουνό» της Καστοριάς και που στον ισθμό της είναι χτισμένη η πανέμορφη πόλη της Καστοριάς. Αυτή η χερσόνησος δίνει στη λίμνη το χαρακτηριστικό νεφροειδές της σχήμα. Σχεδόν κάθε χειμώνα μέρος της Ορεστιάδας παγώνει για 2 έως 5 εβδομάδες. Στις νότιες όχθες της λίμνης βρίσκεται το Δισπηλιό, στο οποίο έχουν βρεθεί τα υπολείμματα ενός νεολιθικού παραλίμνιου οικισμού. Η Ορεστιάδα περιβάλλεται από δασωμένους λόφους, υγρά λιβάδια, καλαμιώνες, παραλίμνια δάση, έλη και χωράφια, βιότοπους που συντηρούν μια πλούσια ορνιθοπανίδα. Πρόκειται για μία ευτροφική λίμνη, γεγονός που οφείλεται στα γεωργικά απόβλητα των καλλιεργειών και τη χρόνια ρύπανση από τα αστικά λύματα της πόλης, κάτι που ευτυχώς έχει πλέον σταματήσει. Εδώ και χρόνια, παρατηρείται μια μείωση της στάθμης της λίμνης από τις φερτές ύλες του Ξηροπόταμου. Η εναπόθεση μάλιστα είναι τόσο μεγάλη που τείνει, μετά από πολλά χρόνια, να χωρίσει τη λίμνη στα δύο. Η εξερεύνηση της άγριας φύσης στην λίμνη Ορεστιάδα είναι απολαυστική καθώς συνδυάζεται με την περιήγηση σε μία από τις ομορφότερες πόλεις της Ελλάδας.

Στα βορειοδυτικά της λίμνης απλώνεται ένα παραλίμνιο δάσος από ιτιές, λεύκες και σκλήθρα, στα ανατολικά και στα νότια υπάρχουν εποχικά υγρολίβαδα και περιμετρικά φυτρώνουν καλαμιώνες από αγριοκάλαμα, βούρλα και ψάθες. Τα δέντρα που κυριαρχούν γύρω από τη λίμνη είναι τα πλάτανα με την βλάστηση να συμπληρώνεται από φτελιές, κρανιές, βατομουριές και αγριοτριανταφυλλιές. Από τα υδρόβια φυτά εδώ απαντώνται το νεροκάστανο *Trapa natans*, η *Najas marina subsp. major*, η *Stuckenia pectinata*, οι ποταμογεΐτονες *Potamogeton crispus*, *Potamogeton natans*, *Potamogeton perfoliatus* και *Potamogeton lucens*, η *Azolla filiculoides*, τα κερατόφυλλα *Ceratophyllum demersum* και *Ceratophyllum submersum*, η *Persicaria amphibia*, το *Myriophyllum spicatum*, τα νούφαρα *Nymphaea alba* και *Nuphar lutea*, η *Hydrocharis morsus-ranae*, η *Lemna gibba*, η *Spirodela polyrhiza*, κ.ά. Η χλωρίδα γύρω από τη λίμνη και στη χερσόνησο περιλαμβάνει σπάνια και όμορφα είδη, όπως ο κρίνος

Lilium candidum, ο *Galeopsis ladanum*, η ίριδα *Iris pseudacorus*, ο *Stachys palustris*, το *Leucojum aestivum* subsp. *aestivum*, το *Delphinium balcanicum* και ο *Butomus umbellatus*. Είναι σημαντικό ότι στους γύρω λόφους φυτρώνει η σπάνια *Pulsatilla halleri* subsp. *rhodopaea*. Άλλα φυτά της περιοχής είναι η κενταύρια *Centaurea graeca*, η *Scutellaria galericulata*, η *Paronychia macedonica* subsp. *macedonica*, η καμπανούλα *Campanula versicolor*, η *Althaea officinalis*, το *Verbascum flavidum*, η κλιματσίδα *Clematis viticella*, το *Alisma plantago-aquatica*, η *Rorippa amphibia*, η *Oenanthe aquatica*, η *Eleocharis palustris*, το *Lythrum salicaria*, το *Galium palustre*, η *Veronica anagallis-aquatica*, η *Mentha aquatica*, το *Nasturtium officinale*, το *Sparganium erectum* subsp. *neglectum* και το *Helosciadium nodiflorum*.

Η Ορεστιάδα αποτελεί ένα παράδεισο για την ορνιθοπανίδα καθώς έχουν παρατηρηθεί περισσότερα από 200 είδη πουλιών από τα οποία τα 90 αναπαράγονται εδώ. Σημαντική είναι οι παρουσίες του αργυροπελεκάνου, του ροδοπελεκάνου, της σταχτόχηνας και της λαγγόνας, ενώ εδώ βρίσκεται ο μεγαλύτερος τόπος αναπαραγωγής του βουβόκυκνου στην Ελλάδα. Από τα αρπακτικά απαντώνται κραυγαετοί, στικταετοί, φιδαιτοί, καλαμόκιρκοι, λιβαδόκιρκοι, χειμωνόκιρκοι, σφηκιάρηδες, γερακίνες, ξεφτέρια, σαΐνια, βραχοκιρκίνεζα, μαυροκιρκίνεζα, νανογέρακα, δεντρογέρακα και πετρίτες. Τα νυχτόβια αρπακτικά περιλαμβάνουν μπούφους, νανόμπουφους, τυτούδες, χουχουριστές και κουκουβάγιες. Από τα παπιά εδώ ζούνε σπάνιοι χηνοπρίστες, βαρβάρες, κικίρια, σφυριχτάρια, καπακλήδες, πρασινοκέφαλες πάπιες, σαρσέλες, χουλιαρόπαπιες, γκισάρια, βαλτόπαπιες, βουκεφάλες και μαυροκέφαλες πάπιες. Εδώ απαντώνται και τα εννιά είδη ερωδιών της χώρας μας (ήταυροι, νυχτοκόρακες, γελαδάρηδες, μικροτσικνάδες, κρυπτοτσικνιάδες, αργυροτσικνιάδες, λευκοτσικνιάδες, πορφυροτσικνιάδες και σταχτοτσικνιάδες). Στα υγρολίβαδα και στους καλαμιώνες ζούνε μεταξύ άλλων, χαλκόκοτες, νεροκοτσέλες, στικτοπουλάδες, νερόκοτες, καλαμοκανάδες, αβοκέτες, καλημάνες, ποταμοσφυριχτές, λιμόζες, μαχητές, μπεκατσίνια, κοκκινოსκέληδες, πρασινοσκέληδες, ακτίτες, λασπότρυγγες και βαλτότρυγγες. Από τα γλαρόνια εδώ ζούνε ποταμογλάρωνα, μαυρογλάρωνα, αργυρογλάρωνα και μουστακογλάρωνα. Άλλα πουλιά της λίμνης είναι τα σκουφοβουτηχτάρια, τα νανοβουτηχτάρια, τα μαυροβουτηχτάρια, οι κορμοράνοι, οι λευκοί πελαργοί, οι φαλαρίδες, τα τρυγόνια, οι κούκοι, τα γιδοβύζια, οι σταχτάρες, οι βουνοσταχτάρες, οι αλκυόνες, οι μελισσοφάγοι, οι χαλκοκουρούνες, οι βαλκανικοί δρυοκολάπτες, οι σταρήθρες, τα σταβλοχελίδονα, τα σπιτοχελίδονα, τα μιτοχελίδονα, οι νεροκελάδες, οι δεντροκελάδες, οι τρυποφράχτες, οι θαμνοψάλτες, τα αηδόνια, οι καρβουνιάρηδες, οι μαυρολαίμηδες, οι κελαηδότσιχλες, οι γερακότσιχλες, οι κεδρότσιχλες, τα ψευταηδόνια, οι κιστικόλες, οι ψαθοποταμίδες, οι καλαμοποταμίδες, οι τσιχλοποταμίδες, οι κοκκινοτσιροβάκοι, οι μελωδοτσιροβάκοι, οι βουνοτσιροβάκοι, οι θαμνοτσιροβάκοι, οι χρυσοβασιλίσκοι, οι σταχτομυγοχάφτες, οι δρυομυγοχάφτες, οι αιγίθαλοι, οι υφάντρες, οι δεντροσοπανάκοι, οι αετομάχοι, οι σταχτοκεφαλάδες, οι κίσσες, οι κάργιες, τα χαβαρόνια, οι κόρακες, οι συκοφάγοι, τα ψαρόνια, οι χωραφοσπουργίτες, οι δεντροσπουργίτες, οι φλώροι, οι καρδερίνες, τα σκαρθάκια, τα λούγαρα, τα φανέτα, τα καλαμοσίχλονα, τα βουνοσίχλονα, τα σιρλοσίχλονα και οι τσιφτάδες.

Από τα αμφίβια έχουν παρατηρηθεί σαλαμάνδρες, ελληνικοί τρίτωνες, μακεδονικοί τρίτωνες, φρύνοι, πρασινόφρυνοι, δεντροβάτραχοι, γραιοβάτραχοι, σβελτοβάτραχοι και βαλκανοβάτραχοι. Η ερπετοπανίδα είναι πλούσια και περιλαμβάνει βαλτοχελώνες, μεσογειακές χελώνες, ελληνικά κονάκια, τυφλίτες, σαύρες της Ρούμελης, τρανόσαυρες, πρασινόσαυρες, τοιχογουστέρες, βαλκανόσαυρες, αβλέφαρους, τυφλίλους, στεφανοφόρους, έφιους, λαφιάτες, σαπίτες, νερόφιδα, λιμνόφιδα, σαΐτες, αγιόφιδα, λαφιάτες του Ασκληπιού, σπιτόφιδα και οχιές. Στη λίμνη ζούνε ακόμα βίδρες, ενώ στους γύρω λόφους εμφανίζονται λύκοι. Είναι εντυπωσιακό ότι συχνά, κυρίως κατά την διάρκεια του χειμώνα, κατεβαίνουν στην λίμνη αρκούδες. Άλλα θηλαστικά της γύρω περιοχής είναι η αγριόγατα, η αλεπού, η νυφίτσα, το δεντροκούναβο, ο ασβός, ο σκίουρος, ο δεντρομυξός, ο

δασομυξός, ο αγριόχοιρος, ο σκαντζόχοιρος και ο λαγός.

Η Ορεστιάδα αποτελεί εδώ και αιώνες ένα από τα σημαντικότερα αλιευτικά κέντρα της ηπειρωτικής χώρας. Σήμερα και μετά από εμπλουτισμούς με αλλόχθονα είδη, η ιχθυοπανίδα της λίμνης περιλαμβάνει 14 είδη. Από αυτά σημαντικότερα είναι η τούρνα (*Esox lucius*), ο βουλγαροκωβιός (*Gobio bulgaricus*) και ο γουλιανός (*Silurus glanis*), και ακολουθούν το χέλι (*Anguilla anguilla*), το τσιρώνι (*Rutilus rutilus*), η κοκκινοφτέρα (*Scardinius erythrophthalmus*), ο μακεδονικός ποταμοκέφαλος (*Squalius vardarensis*), το γληνί (*Tinca tinca*), η πεταλούδα (*Carassius gibelio*), το γριβάδι (*Cyprinus carpio*), ο χορτοφάγος κυπρίνος (*Ctenopharyngodon idella*), το ηλιόψαρο (*Lepomis gibbosus*), η αμερικάνικη πέστροφα (*Oncorhynchus mykiss*) και το περκί (*Perca fluviatilis*). Αξίζει να επισκεφθείτε το Ενυδρείο της Καστοριάς, ένα από τα μεγαλύτερα ενυδρεία των Βαλκανίων, στο οποίο θα γνωρίσετε δεκάδες είδη ψαριών και άλλους οργανισμούς των γλυκών νερών της Ελλάδας.

Πως θα πάτε

Η Λίμνη Ορεστιάδα απέχει από την Αθήνα 560 χιλιόμετρα και από την Θεσσαλονίκη 190 χιλιόμετρα. Αξίζει να κάνετε τον γύρο της χερσονήσου με ποδήλατο, ενώ χρειάζεται κάποια προσοχή στην προσέγγιση της λίμνης στα πιο άγρια σημεία της, καθώς οι χωματόδρομοι λασπώνουν, ενώ υπάρχουν και αρκετά κοπάδια από πρόβατα που τα φυλάνε επιθετικά τσοπανόσκυλα.

Περίληψη

Σκοπός: Εκδρομή	Τύπος: Αξιοθέατα	Χώρα: Greece
Πόλη: Καστοριά		